

SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS
Klimaregnskap
Rapporteringsåret 2023

Om vårt klimaarbeid

Grønn omstilling av Midt-Norge driver utviklingen

Midt-Norge er et attraktivt sted for både næringsliv og folk – og det skal det være i lang tid fremover. Derfor er bærekraftig utvikling av regionen vår helt sentralt når vi beskriver vårt samfunnsansvar. Dette betyr å være en aktiv og synlig pådriver for grønn omstilling av Midt-Norge og fremme ansvarlig forretningspraksis.

For oss innebærer dette mer enn bare å minimere vår egen miljøpåvirkning. Finansnæringen har begrensede direkte utslipp, og vår påvirkning på klima gjennom daglig drift kommer stort sett fra utslipp knyttet til kontordrift, energiforbruk og reisevirksomhet. Selv om det er viktig for oss å senke våre utslipp fra daglig drift, ser vi også at vårt aller største bidrag ligger i hvordan vi klarer å påvirke våre leverandører og våre kunder i en mer bærekraftig retning.

Våre klimaambisjoner

Et robust og transparent klimaregnskap er et viktig verktøy for oss i arbeidet med å nå våre klimaambisjoner. For å nå målene våre er vi helt avhengig av å kunne kartlegge, måle og styre våre klimagassutslipp. Det betyr å beregne påvirkningen av all vår økonomiske aktivitet på et slik detaljnivå at vi, og våre interessenter, har muligheten til å forstå vår påvirkning og hva som skaper den.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge har størst klimapåvirkning gjennom utlån. Utlånsporteføljen består i hovedsak av finansierte objekter som biler, maskiner og andre kjøretøy. Ved å påvirke kundene til å redusere sitt klimaavtrykk ved å velge kjøretøy og utstyr med begrenset utslipp, vil dette påvirke klimapåvirkningen for oss, men ikke minst konsernet.

Behandling av usikkerhet i datagrunnlaget

Det er viktig å understreke at vi er på god vei, men ikke helt i mål. Vi har tatt store steg i vår rapportering av klimagassutslipp siden vi utarbeidet klimaregnskap for første gang i 2019. I arbeidet med klimaregnskapet står vi overfor flere utfordringer, spesielt knyttet til datakvalitet og usikkerhet i dataene.

Et område vi har viet spesiell oppmerksomhet er tilgjengeligheten av pålitelige og oppdaterte data. Majoriteten av våre oppstrøms- og nedstrømsutslipp dekkes av sekundærdata. Videre er beregningsmetodikker og -standarder i stadig utvikling, noe som kan føre til inkonsistens i hvordan utslipp beregnes og rapporteres over tid. Endringer i datakvaliteten for utslippsfaktorer kan føre til endringer i rapporterte utslipp, selv uten endringer i den økonomiske

aktiviteten. Dette påvirker påliteligheten i klimaregnskapet som måleverktøy, og er noe vi prioriterer høyt.

For at klimaregnskapet skal være et godt styringsverktøy må vi samtidig etterstrebe å sikre at rapporterte endringer i utslipp i størst mulig grad gjenspeiler reelle klimatiltak og faktiske forbedringer i stedet for endringer i metodikk eller eksterne faktorer.

Sammenlignbarhet med tidligere år

I 2023 ble vi nødt til å revidere våre rapporterte klimaregnskap for forrige år (2022) og vårt basisår (2019). Endringer i de metodiske forutsetningene og underliggende data i utslippsfaktorene for våre indirekte utslipp oppstrøms var så vesentlige at vi ble nødt til å beregne foregående år om igjen med oppdaterte forutsetninger for å sikre bedre sammenlignbarhet.

Likevel ser vi generelt en nedgang i våre utslipp som ikke skyldes samtidig nedgang i økonomisk aktivitet eller mer klimaeffektiv drift. Vi er bevisste disse utfordringene og usikkerhetene i vårt klimaregnskap, og det er et prioritert område vi jobber med å forbedre i 2024.

Samarbeidspartnere

Vi har i 2023 fortsatt vårt samarbeid med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS og Asplan Viak AS i utarbeidelsen av klimaregnskapet. Vi tror på at kombinasjonen av lokal ekspertise og kjennskap til SpareBank 1 SMN, i møte med internasjonal fagdybde, har bidratt positivt til utviklingen av klimaregnskapet.

Prinsippnote for klimaregnskapet

Overordnede prinsipper og organisatorisk avgrensning

Klimaregnskapet følger standardene, anbefalingene og retningslinjene gitt i GHG-protokollen. Dette inkluderer *GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard*, *GHG Protocol Scope 2 Guidance*, og *The Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard*.

I tråd med GHG-protokollen kategoriserer vi våre klimautslipp i tre overordnede kategorier, såkalte scopes. Disse definerer vi som:

- **Scope 1:** direkte utslipp fra kilder som vi eier eller kontrollerer, som gjennom forbrenning eller direkte utslipp slipper ut klimagasser til luft. Relevante utslippskilder vil kunne være utslipp fra eide kjøretøy.
- **Scope 2:** indirekte utslipp fra produksjon av kjøpt elektrisitet, oppvarming og kjøling som vi benytter på våre kontorer.
- **Scope 3:** indirekte utslipp som oppstår i vår verdikjede som vi forårsaker gjennom våre innkjøp og salg av varer og tjenester. Dette kan inkludere utslipp fra produksjon av kjøpte varer og tjenester som IT- og kontorutstyr, forretningsreiser til ansatte, utslipp fra det vi finansierer gjennom våre utlån m.m.

I tillegg benyttes begrepene *oppstrøm* og *nedstrøm* om indirekte utslipp som forårsakes henholdsvis før oss i verdikjeden (innkjøp) og etter oss i verdikjeden (finansierte utslipp).

Omfang og organisatorisk avgrensning

Klimaregnskapet er utarbeidet på grunnlag av innsamlede energi- og regnskapsdata fra SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS.

Innenfor rammen av GHG-protokollen defineres organisasjonens ansvarsområder for utslipp gjennom organisatoriske avgrensninger. Disse spesifiserer hvilke utslipp en organisasjon er ansvarlig for, og omfatter direkte utslipp fra kilder som organisasjonen eier eller kontrollerer, samt indirekte utslipp fra kilder utenfor organisasjonens kontroll.

Valget av organisatoriske avgrensninger påvirker hvilke utslipp som rapporteres og hvordan de rapporteres. Selskaper kan velge mellom egenkapitalmetoden eller kontrollmetoden. Egenkapitalmetoden inkluderer utslipp fra operasjoner som organisasjonen eier, uavhengig av om den har operasjonell kontroll over dem, mens kontrolltilnærmingen inkluderer utslipp fra operasjoner som organisasjonen enten har operasjonell eller finansiell kontroll over, uavhengig av eierskap.

I SpareBank 1 Finans Midt-Norge benytter vi operasjonell kontroll i vårt klimaregnskap. Denne metoden definerer hvilke klimagassutslipp, fra eksempelvis driftsmidler, som skal inngå i klimaregnskapet og hva som faller innenfor de ulike scopene hvor vi inkluderer vi utslipp fra aktiviteter som selskapet har bestemmende kontroll over.

Datakilder og beregningsmetoder

For at klimaregnskapet skal kunne fungere som et godt styringsverktøy, og for at våre interessenter skal få så god informasjon som mulig om vårt klimaarbeid er vi avhengig av et komplett klimaregnskap. Vi bruker derfor flere datakilder og ulike beregningsmetoder for å gi et transparent bilde av våre utslipp.

I tråd med GHG-protokollen baserer vi oss på to hovedtyper av data; primær- og sekundærdata. Primærdata omfatter aktivitets- og/eller utslippsdata samlet inn direkte fra selskapet eller leverandørkjeden. I vårt klimaregnskap betrakter vi primærdata som kvantifiserte data fra våre aktiviteter, som forbruk av drivstoff eller strøm, kombinert med så spesifikke utslippsfaktorer som mulig.

Sekundærdata er andre estimerte eller beregnede data. Dette kan for eksempel være stipulert strømforbruk på lokasjoner der vi ikke har måleravlesning, eller utslippsberegninger basert på kostnader.

Klimaregnskapet er utarbeidet ved bruk av tre beregningsmetoder:

Fysiske data

Beregning av primære datakilder med spesifikke utslippsfaktorer

- Vi beregner klimaeffekten av direkte og indirekte utslipp gjennom konvertering av primærdata til utslipp gjennom utslippsfaktorer. Eksempelvis henter vi inn måleravlesninger og multipliserer kilowattimene med en utslippsfaktor for å estimere vårt klimagassutslipp knyttet til forbruk av energi.
- I hovedsak gjelder denne metoden beregning av indirekte energirelaterte utslipp i Scope 2, samt beregning av enkelte finansierte utslipp i Scope 3. Dette er den mest spesifikke og pålitelige metoden for beregning av klimagassutslipp.

Spend-basert metode

Beregning av sekundære datakilder ved bruk av regnskapsdata

- Når vi ikke har tilgang på primærdata bruker vi sekundære datakilder. For våre indirekte utslipp knyttet til innkjøp av varer og tjenester bruker vi *Klimakost*, en vitenskapelig forankret utslippsmodell fra Asplan Viak AS. Modellen estimerer klimaavtrykket knyttet til driftskostnader og er spesielt nyttig for å estimere våre driftsrelaterte Scope 3-utslipp.
- Klimakostmodellen, en miljøutvidet kryssløpsmodell (EEIOA), benytter utslippsstatistikk fra ulike land, nærings- og industrisektorer, samt handel mellom disse for å estimere klimaavtrykket per krone brukt på varer og tjenester. Selv om denne metoden gir et oversiktsbilde over hvilke innkjøpsarter og aktiviteter som har størst påvirkning, er den ikke i stand til å skille utslipp ned på enkeltprodukter eller leverandører.
- Denne metoden er av den grunn best egnet til å identifisere hovedkildene til våre utslipp, noe som gjør det mulig for oss å fokusere på de mest vesentlige utslippsdriverne ved hjelp av fysiske data.

Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)

Beregning av finansierte utslipp ved bruk av primære og sekundære datakilder

- I vår nedstrøms verdikjede finner vi majoriteten av vårt klimagassutslipp. I utgangen av 2021 ble konsernet medlem av Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), et globalt samarbeid mellom finansinstitusjoner for å harmonisere estimering, måling og opplysninger om klimagassutslipp knyttet til sine utlånporteføljer.
- Vi tar utgangspunkt i PCAF-metodikken, samt Finans Norges oppdaterte veileder på PCAF og finansierte utslipp for å estimere våre klimautslipp i utlånporteføljen.

Prinsippnote for klimaregnskapet

Vesentlige endringer

Det er to vesentlige endringer som påvirker klimaregnskapet for 2023, og som nødvendiggjør en tilbakeregning av tidligere års klimaregnskap for å sikre sammenlignbarhet mellom basisår, fjorår og årets rapportering.

Endring i utslippsfaktorer i Klimakostmodellen (Asplan Viak AS).

Ved utarbeidelsen av årets klimaregnskap oppdaget vi en nedgang i utslipp. Nedgangen kunne ikke forklares med redusert økonomisk aktivitet eller mer klimaeffektiv drift. I tillegg har vi hatt en svært god topplinjevekst, noe som kunne ha forårsaket en økning i utslipp isolert sett.

Vi oppdaget at endringene skyldtes oppdaterte utslippsfaktorer for 2023¹. Disse oppdateringene, som inkluderte flere mindre metodiske justeringer og usikkerheter i det statistiske grunnlaget, resulterte i en vesentlig samlet endring. Endringen i utslippsfaktorer var av en vesentlighetsgrad som medførte at klimaregnskapet ikke var sammenlignbart med tidligere år, uten en justering med det nye faktorsettet.

Justering av utslippsfaktor for elektrisitet.

Tidligere klimaregnskap benyttet to ulike kilder for elektrisitetsrelaterte utslipp. I Scope 2 ble en nordisk elektrisitetsmiks (136g CO₂e/kWh) benyttet for lokasjonsbaserte utslipp², mens markedsbaserte Scope 2-utslipp ble beregnet med en residualmiks fra NVE (405g CO₂e/kWh)³. Samtidig benyttet vi en norsk forbruksmiks fra NVE i lokasjonsbaserte utslippsfaktorer i vår beregning av finansierte utslipp, samt den samme residualmiksen for markedsbaserte utslipp som for oppstrømsutslippene.

For 2023 har vi valgt å benytte samme faktorsett fra NVE i Scope 2 både oppstrøms og nedstrøms i klimaregnskapet. Dette gjelder både for lokasjons- og markedsbaserte strømrelaterte utslipp, hhv. norsk forbruksmiks (19g CO₂e/kWh) og europeisk residualmiks (502g CO₂e/kWh)^{3,4}. Vi har tilbakeregnet Scope 2-beregningen for 2019 og 2022 med tilsvarende NVE-faktorer for å sikre sammenlignbarhet mellom rapporteringsårene.

¹ Oppdateringene inkluderte justeringer i utslippsfaktorene, som revidert globalt oppvarmingspotensial (GWP) for klimagasser, omfordeling av utslipp i noen norske sektorer, og endringer i intensiteter basert på ny økonomisk data. Intensiteter for 2022 og 2023 er justert med konsumprisindeksen, noe som innebærer usikkerheter. Det er en forsinkelse i tilgjengeliggjøringen av statistikk, som ikke samsvarer med finansielle rapporteringsår. Dette betyr at 2023-utslippsfaktorene er påvirket av makroøkonomiske forhold fra 2021, hvor den globale pandemien sannsynligvis forklarer avvik i rapporterte utslipp fra mange industrisektorer.

² NS3720 - estimert snitt for EU-miks

³ Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Varedokumentasjon for strømleverandører

⁴ Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Klimadeklarasjon for fysisk levert strøm

Våre totale klimagassutslipp

Rapporteringsåret 2023

Introduksjon til resultatene

Vi har i 2023 et totalt beregnet klimagassutslipp¹ på 39 425 tCO₂e, mot 43 413 tCO₂e i 2022. Utslippene er redusert med 9% sammenlignet mot fjoråret.

Endringen skyldes i hovedsak nedgang i klimagassutslipp fra vår utlånsportefølje hvor estimatene er svært usikre, og det er vanskelig å konkludere hvorvidt denne utslippsreduksjonen er reell eller ikke.

- **Scope 1**
Direkte utslipp fra kilder som vi eier eller kontrollerer begrenser seg for oss til eventuelle utslipp fra eide kjøretøy. Vi eier per i dag ingen fossile biler og rapporterer ingen utslipp i Scope 1.

- **Scope 2**
Indirekte klimagassutslipp er knyttet til forbruk av innkjøpt energi, herunder elektrisitet, fjernvarme og -kjøling i våre kontorlokaler.

Vårt totale estimerte energiforbruk i 2023 var 104 MWh. Sammenlignet med 2022 er dette en økning på 18%. Dette består av en andel fjernvarme (28%) og en andel elektrisitet (72%).

- **Scope 3**
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS er et finansforetak. Våre indirekte utslipp knytter seg hovedsakelig til driftskostnader, som kjøp av IT-utstyr, reiseutgifter, innleid tjenester knyttet til IT drift, mediakjøp og inventar.

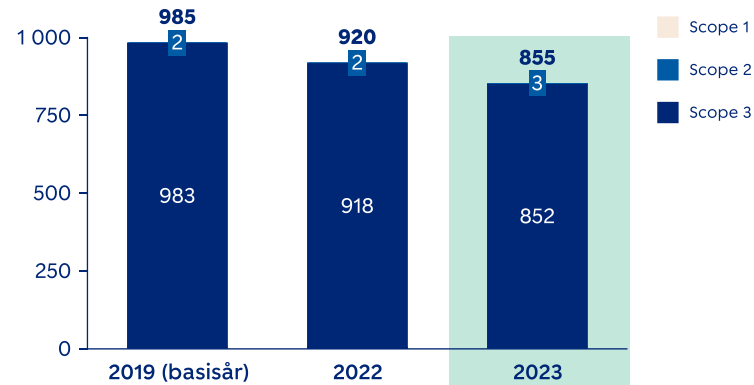
- Kjøpte varer og tjenester utgjør den største reduksjonen i absolutte oppstrømsutslipp i perioden. Sammenlignet med 2022 er oppstrømsutslippene redusert med 10%. Reduksjonen skyldes i all hovedsak reduserte innkjøp av EDB-utstyr, og endringer i utslippsfaktorer til knyttet til andre kjøpte varer og tjenester.

Vår nest største utslippskategori (oppstrøm) er forretningsreiser. Sammenlignet med 2022 har utslippene økt med 15%. Økningen skyldes økt reiseaktivitet i 2023, i hovedsak knyttet til flyreiser.

- Våre utslipp knyttet til utlånsporteføljen er redusert med 9%. Utslippsberegningene lider av høy estimeringsusikkerhet.

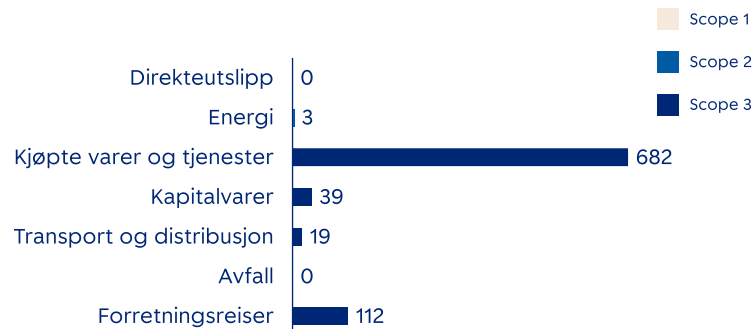
Våre totale klimagassutslipp fra egen drift

tonn CO₂-ekvivalenter

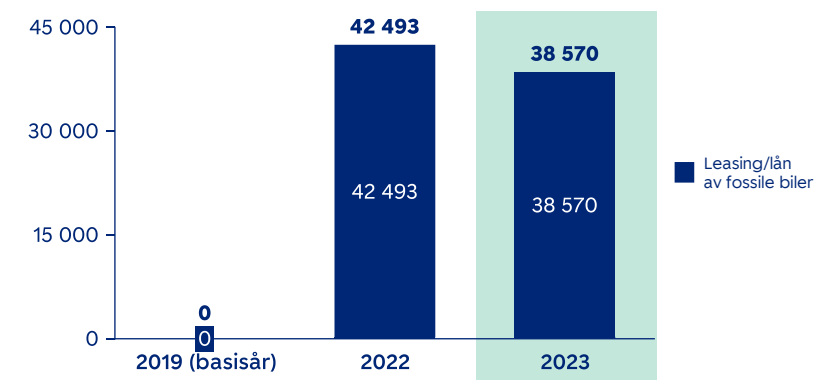
Distribusjon av våre totale klimagassutslipp fra egen drift

tonn CO₂-ekvivalenter

Våre totale klimagassutslipp fra utlånsporteføljen

tonn CO₂-ekvivalenter

¹Resultatet viser totale estimerte, lokasjonsbaserte klimagassutslipp. Totale markedsbaserte klimagassutslipp var 39 425 tCO₂e i 2023, mot 43 435 tCO₂e i 2022.

Resultat og nøkkeltall klimagassutslipp

Rapporteringsåret 2023

Våre totale klimagassutslipp tonn CO₂-ekvivalenter

	2019	2022	2023	Endring	Endring
	Basisår	Fjorår	Rapporteringsår	Mot siste år	Mot basisår
Scope 1 GHG-utslipp (tCO₂e)					
Total netto Scope 1 GHG-utslipp	-	-	-	0 %	0 %
Scope 2 GHG-utslipp (tCO₂e)					
Total netto lokasjonsbasert ¹	1,8	2,3	2,7	17 %	56 %
Total netto markedsbasert ²	40,9	24,0	29,1	21 %	-29 %
Scope 3 GHG-utslipp (tCO₂e)					
Total netto Scope 3	983,1	918,1	851,9	-7 %	-13 %
Kjøpte varer og tjenester	602,8	756,4	681,8	-10 %	13 %
Kapitalvarer	141,9	48,2	38,7	-20 %	-73 %
Transport og distribusjon	29,4	15,5	19,0	23 %	-35 %
Avfall som følge av operasjoner	-	-	-	-	-
Forretningsreiser	209,1	98,0	112,4	15 %	-46 %
Total netto nedstrøm Scope 3	-	42 493,0	38 570	-9 %	-
Finansierte utslipp	-	42 493,0	38 570,0	-9 %	-
Leasing/lån fossile kjøretøy	-	42 493,0	38 570,0	-9 %	-
Totale GHG-utslipp (tCO₂e)					
Totale GHG-utslipp (lokasjonsbasert)	-	43 413,4	39 424,6	-9 %	-
Totale GHG-utslipp (markedsbasert)	-	43 435,1	39 451,0	-9 %	-
Energiforbruk (MWh)					
Nettoforbruk strøm	103,2	63,4	75,3	19 %	-27 %
Nettoforbruk fjernvarme ³	-	25,3	29,0	15 %	-

¹Lokasjonsbaserte utslipp fra strømforbruk er beregnet med NVEs utslippsfaktor for fysisk levert strøm (19 g CO₂e/kWh).

²Markedsbaserte utslipp fra strømforbruk er beregnet med to utslippsfaktorer. For opprinnelsesgarantier har vi beregnet 0 g CO₂e/kWh. For markedsbaserte utslipp hvor det ikke er kjøpt opprinnelsesgarantier brukes NVEs faktor for europeisk restmikst (502 g CO₂e/kWh).

³Utslipp fra forbruk av fjernvarme er for 2023 med en utslippsfaktor på 45,1 g CO₂e/kWh. Dette gjelder både for lokasjons- og markedsbaserte Scope 2-utslipp.

Nøkkeltall tonn CO₂-ekvivalenter

	2019	2022	2023	Endring	Endring
	Basisår	Fjorår	Rapporteringsår	Mot siste år	Mot basisår
Totalomsetning (i 1000 kr)					
Salgsinntekt	550 576,0	722 938,0	1 047 474,0	45 %	90 %
Utslippetsintensitet per omsetning					
kg CO ₂ e/1000 kr omsetning (lokasjonsbasert)	-	60,1	41,4	-31 %	-
kg CO ₂ e/1000 kr omsetning (markedsbasert)	-	60,1	41,5	-31 %	-